

Protokół Nr LXI/23
z LXI sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
w dniu 25 września 2023 r.

rozpoczęcie sesji godz. 10:00

zakończenie sesji godz. 12.50

W dniu 25 września 2023 r. w sali im. Władysława Raczkiewicza w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu odbyła się LXI sesja zwyczajna Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VI kadencji. Sesję otworzyła Przewodnicząca Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Elżbieta Piniewska**.

Na wstępie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powitała Radnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego (lista obecności zał. nr 1); Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Piotra Całbeckiego** wraz z zarządem województwa; Dyrektora Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy **Przemysława Dąbrowskiego**; Dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Biura Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku **Mariusza Leszczyńskiego** (lista obecności zał. nr 2); powitała również dyrektorów departamentów Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, jednostek organizacyjnych oraz wszystkich biorących udział w sesji.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** na podstawie listy obecności poinformowała, że w sesji bierze udział 24 radnych, co stanowi quorum obrad. Obrady Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego są prawomocne.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji porządku obrad. Zapytała o wnioski dotyczące zmiany porządku obrad (zał. nr 3).

Marszałek **Piotr Całbecki** zgłosił wniosek o wprowadzenie do porządku obrad projektu uchwały:

- w sprawie audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego – projekt zarządu województwa – druk nr 122/23. Uzasadnił, że na ostatnim posiedzeniu projekt był wycofany, a teraz prosi o jego powtórne wprowadzenie. Wszelkie niedomówione kwestie zostały wyjaśnione z Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną, w Emilianowie. I można dzisiaj projekt uchwały procedować.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zaproponowała wprowadzenie do porządku obrad projektu uchwały:

- w sprawie rozpatrzenia skargi – projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 13/23.

Więcej wniosków nie zgłoszono.

Przewodniczący Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości **Michał Krzemkowski** zapytał, czy dyskusowanie i głosowanie dzisiaj audytu krajobrazowego, to jest jakiś wymóg

chwili, czy rzeczywiście trzeba go rozpatrywać dzisiaj? Czy nie można tego przełożyć na odleglejszą perspektywę? Uzasadnił, że jest to bardzo obszerny dokument, który został wstępnie przedstawiony radnym miesiąc temu. Inaczej niż np. sprawozdanie z wykonania budżetu czy Strategia rozwoju województwa, która była przedstawiona odpowiednio wcześniej w takiej perspektywie, że rzeczywiście radni mogli się z tym dokumentem w pełni zapoznać. Zapytał, czy rzeczywiście jest presja czasu, żeby to dzisiaj uchwalić czy nie można z tym poczekać dłużej? Wprawdzie pan marszałek wspomniał na ten temat, ale była kwestia pewnych wątpliwości, co do tego czy zapisy tego audytu nie blokują inwestycji planowanej w Emilianowie. Poprosił o rozwinięcie tego tematu. Dodał, że nie chciałby, żeby za pół roku było tak, że będzie trzeba wywoływać inicjatywy zmieniające załącznik do tej uchwały, żeby potem prace, które nabiorą rozpędu nad portem intermodalnym, nie zostały tym zablokowane.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział, że tempo realizacji tego zadania wynika z naszych ustawowych zobowiązań oraz rozporządzenia rady ministrów. Nic innego nie jest realizowane jak to, co uchwalił sejm, a potem ustalił rząd. Co do konsultacji to są stosowne pisma, jeśli słowo nie wystarczy, właśnie ze Strefy, że wszystko jest uzgodnione. Dlatego nie widzi żadnego powodu, aby dzisiaj nie wnieść tego punktu do porządku obrad i go przyjąć. Poprosił o to, aby można było tę sprawę zamknąć. To jest bardzo obszerny dokument. Jest kluczowy i strategiczny. Potrzebujemy takiego dokumentu, bo uporządkuje wiele obszarów naszego funkcjonowania, w tym: planowania przestrzennego, wzmocni ochronę środowiska, obszarów chronionych. Ta ustawa jest dobra. Ma bardzo duże kluczowe znaczenie. Uważa, że w dobie, kiedy środowisko naturalne jest tak deficytowe i jest tak duża potrzeba, by je chronić, warto te obszary monitorować. Dlatego ten audyt jak najbardziej jest potrzebny.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** ad vocem zapytał, czy gdyby poczekać z uchwaleniem tego dokumentu np. do grudnia, to by pewne przepisy ustawowe były złamane? Nie byłby dochowany harmonogram?

Radny **Roman Jasiakiewicz** powiedział, że do kwestii podniesionej przez pana radnego, jako członek Komisji Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury, jako osoba, która aktywnie uczestniczy i w tym dokumencie, i w interesach różnych grup, które są z tym dokumentem związane, w dobrym znaczeniu tego słowa, chce podkreślić, bo także ma takie informacje, że wstrzymywanie uchwalenia tego dokumentu, powoduje wstrzymywanie inwestycji, m.in. przez Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną. Po ostatniej sesji, m.in. sam prosił pana marszałka o ponowne rozważenie tej kwestii, w szczególności zapisów *expressis verbis* dotyczących tych zadań, które tam są planowane, m.in. w Emilianowie, w porcie intermodalnym. Tak teraz sytuacja jest pilna. I takie sygnały z Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej z Gdańska otrzymuje z prośbą, aby wysoki sejmik był łaskawy tę uchwałę podjąć.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział, że nie ma dzisiaj takiego obowiązku wynikającego z procedury. Dzień przyjęcia audytu krajobrazowego nie jest obligatoryjny. Nic by się nie stało gdyby go przyjąć w grudniu czy w przyszłym roku, ale jest ważny chociażby z powodu o którym mówił już pan radny Roman Jasiakiewicz, ale też z powodu takiego, że przyjęcie audytu krajobrazowego sprawi, że będzie możliwe, aby jako ta kadencja sejmiku, przyjął wojewódzki plan zagospodarowania przestrzennego. Bez podjęcia tej uchwały, dzisiaj, nie można zakończyć tego planu, a on wymaga jeszcze kilku miesięcy procedur (chodzi o wojewódzki plan zagospodarowania przestrzennego). Przyjęcie dzisiaj tej uchwały otworzy etap zakończenia przygotowania wojewódzkiego planu zagospodarowania przestrzennego, który jest przygotowywany już od wielu lat. I dobrze byłoby, aby ta kadencja sejmiku, która rozpoczęła pracę, zakończyła ten dokument. Bo jest on ważny i istotny z powodów konstytutywnych. Jest Strategia rozwoju województwa i jest potrzebny wojewódzki plan zagospodarowania przestrzennego.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do głosowania propozycji zmian do porządku obrad poprzez wprowadzenie projektów uchwał:

- w sprawie audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego – projekt zarządu województwa – druk nr 122/23, jako kolejny po punkcie 6. porządku obrad; wynik głosowania: 23 głosy za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące; sejmik zmianę przyjął;

- w sprawie rozpatrzenia skargi – projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 13/23, jako kolejny po punkcie 15. porządku obrad; wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik zmianę przyjął;

Porządek obrad po zmianach – zał. nr 4.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** kontynuując realizację porządku obrad przystąpiła do punktu dotyczącego przyjęcia protokołu z LX sesji sejmiku. Uwag nie zgłoszono. Protokół sejmik przyjął.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał informację z pracy sejmiku województwa (zał. nr 5). Poprosiła o zabranie głosu pana radnego Romana Jasiakiewicza.

Radny **Roman Jasiakiewicz** powiedział: „Pani przewodnicząca, panie marszałku, panie i panowie. W imieniu Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego miałem zaszczyt w ostatnim czasie wziąć udział w uroczystościach 100-lecia Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy. Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy utworzone w 1923 r. jako następcą Towarzystwa Upiększania Miasta Bydgoszczy, z czasów zaborów. Towarzystwo ogromnie zasłużone dla funkcjonowania Bydgoszczy, dla nakreślenia jej historii, dla budowania tożsamości miasta, szczególnie po roku 1920, kiedy Bydgoszcz jak wiele miast naszego województwa po Traktacie Wersalskim wróciła w granice

Rzeczypospolitej. Uroczystość odbyła się w Filharmonii Pomorskiej i była znakomicie zorganizowana. Tym bardziej, że Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła rok 2023 jako rok Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy i również wielce zasłużonej postaci Andrzeja Szwalbego. Proszono mnie na tej uroczystości bym w imieniu Towarzystwa zechciał przekazać z podziękowaniem za dobrą współpracę, za życzliwość dla Towarzystwa medal pamiątkowy panu marszałkowi Piotrowi Całbeckiemu”.

Z kolei nastąpił uroczysty moment przekazania medalu, na którym jest napis „Wierni swemu miastu”. Marszałek Piotr Całbecki odbierając medal serdecznie podziękował życząc Towarzystwu wszystkiego najlepszego i mówiąc, że na 100 lat działalności Towarzystwa przypada 17 lat jego współpracy z Towarzystwem jako Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała, że bardzo ją ujęło określenie towarzystwo upiększania miasta, dlatego że powinniśmy swoje miasta i miejscowości właśnie upiększać.

Pytań ani uwag w tym punkcie nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał informację z pracy zarządu województwa (zał. nr 6 , zał. nr 6a, zał. nr 6b).

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Radny **Stanisław Pawlak** odniósł się do uchwały zarządu nr 34/1840/23, w której udzielono pełnomocnictwa panu Michałowi Zaleskiemu – Prezydentowi Miasta Torunia do wszelkich czynności związanych z podjęciem działań mających na celu dokonanie podziału geodezyjnego nieruchomości stanowiącej własność Województwa Kujawsko-Pomorskiego, położonej w Toruniu przy ul. Długiej. Zapytał o jaką nieruchomość chodzi? Bo nie ma nawet podanego numeru przy ulicy Długiej. Dlaczego prezydent miasta, który nie jest właścicielem nieruchomości ma pełnomocnictwo do podziału tej działki? A jeżeli tak, to jakiego podziału? W jakim zakresie? Ile terenu dla miasta? Ile terenu nam pozostanie? Dodał, że nie ma żadnych danych o tej działce. Zwrócił uwagę, że przedłożone informacje dla radnych są skąpe, bo jest zapisane hasłowo, a nic więcej nie wiadomo. Powiedział, że po przeczytaniu tej informacji zaniepokoił się, że my dajemy prezydentowi miasta, z całym szacunkiem wobec prezydenta, bo nic przeciwko prezydentowi nie mówi, ale bez nadzoru z naszej strony, prezydent ma wszelkie pełnomocnictwo, tak, jak jest zapisane w uchwale zarządu.

Następnie radny odniósł do uchwały zarządu nr 34/1828/23 – dokonano wyboru oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem jest opracowanie dokumentu pn. „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego”. Zapytał, kto będzie wykonywał ten program ochrony środowiska

przed hałasem? W jakim terminie i za jaką odpłatnością? Kiedy będzie rozpatrywany na posiedzeniu sejmiku?

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** powiedział, że z mediów dowiedział się o proteście pracowników kolejowych, chodzi o związek maszynistów, którzy sprzeciwiają się niskim płacom z swoją pracą, że będą szukali z zarządem województwa porozumienia w tej kwestii, żeby te płace wzrosły i tym samym związek groził strajkiem na kolei. Do tego porozumienia miało dojść do dnia dzisiejszego. Zapytał, czy były prowadzone jakieś rozmowy? Jak ta sprawa wygląda? Czy ta kwestia jest rozwiązana? Czy grożą nam jakieś perturbacje na liniach kolejowych?

Z kolei powiedział, że 22.09.23 r. odbywał się w Polsce dzień bez samochodu. Zapytał, w jaki sposób samorząd województwa włączył się w obchody tego dnia? Jakie inicjatywy podjęto?

Wiceprzewodniczący sejmiku **Wojciech Jaranowski** powiedział, że na konwencji była mowa o tym, że zarząd województwa udzieli odpowiedzi panu przewodniczącemu Michałowi Krzemkowskiemu w sprawie zmiany uchwały antyśmogowej. Poprosił o informację co się dzieje z projektem uchwały Klubu Radnych PiS?

Radny **Jerzy Gawęda** powiedział: „Panie marszałku, na ostatnim posiedzeniu Komisji Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury została przedstawiona informacja o stanie przygotowania regionalnych dokumentów programowych i operacyjnych wynikających ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – strategia przyspieszenia 2030+. W tym dokumencie znajduje się zapis o tworzeniu polityki migracyjnej oraz pozyskiwaniu kadry na rynku pracy województwa kujawsko-pomorskiego. Mam takie pytanie, jaki jest cel budowania i tworzenia dzisiaj tego dokumentu? Biorąc pod uwagę, że znajdujemy się w strefie bezpośrednich działań wojennych, jak również jesteśmy w strefie zainteresowań tego agresora podbiciem, czy wejściem w strefę wpływów naszego państwa. Ja odkładam na razie tę tkankę błędów Unii Europejskiej jeżeli chodzi o emigrację czy poszczególnych państw zachęcających, ale szanowni państwo, zdajemy sobie dzisiaj sprawę, że jest państwo nam dzisiaj nieprzyjazne i migracja kojarzy się z celowo wprowadzanymi grupami, których celem ma być destabilizacja społeczna, gospodarcza czy wręcz, będziemy tu mogli mówić o destrukcjach, które mogą wprowadzić zagrożenie. Jest to zadanie państwa polskiego. I uważam, że w tym wypadku chodzimy trochę po niebezpiecznym gruncie, bo to będzie wywoływać również zaniepokojenie mieszkańców danych miast w województwa, chodzi tu tak naprawdę o tych imigrantów, którzy mają być na siłę wprowadzani do Europy. Więc wtedy przy takiej polityce, że zakłada się również, że będą rozlokowywani w poszczególnych miastach, w Toruniu (w którym miejscu?), w Inowrocławiu, w Bydgoszczy, w Nakle, w Kruszwicy itd. Chciałbym na ten temat uzyskać informację”.

Radny **Rafał Sobolewski** zapytał, czy pływa prom w Solcu Kujawskim?

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przypomniała, że to pytanie było postawione na poprzedniej sesji, ale może być stawiane na każdej sesji.

Marszałek **Piotr Całbecki** odnośnie nieruchomości i relacji w miastach prezydenckich wyjaśnił, że jest tu taka sytuacja, że drogi wojewódzkie w miastach prezydenckich przynależą jeśli chodzi o kwestię lokalizacyjną nieruchomości wciąż do województw. Jest taki paradoks, że my nie zarządzamy tymi drogami ale grunty, na których one się znajdują należą do województwa. I mamy taką zasadę, że my z tego tytułu nie pobieramy żadnych odpłatności od prezydentów, bo uznajemy, że jest to cel publiczny w związku z tym, nie będziemy dodatkowo podrażać tych inwestycji w miastach przez to, że my będziemy pobierać opłaty, chociaż za te nieruchomości moglibyśmy a nawet musimy pobierać opłaty w niektórych sytuacjach. Stąd ta uchwała dot. ulicy Długiej. Powiedział, że dokładnie sprawdzi, na prośbę pana radnego, żeby wyjaśnić czego konkretnie ta decyzja dotyczyła i udzieli odpowiedzi na piśmie.

Odnosząc się do uchwały zarządu nr 34/1828/23, w której dokonano wyboru oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem jest opracowanie dokumentu pn. „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego” zadeklarował odpowiedź pisemną. Zostaną zebrane dokładne informacje nt. jaki jest harmonogram, jakie założenia, cele tego dokumentu i kiedy będzie podejmowany przez sejmik.

W kwestii protestu związku maszynistów powiedział, że została przesłana do centrali związków zawodowych maszynistów odpowiedź. Problem jest ogólnopolski. To nie jest problem nasz regionalny. Ale z racji tego, że samorządy wojewódzkie w dużej mierze finansują prace maszynistów zlecając Przewozom Regionalnym własne zadania na obsługę połączeń kolejowych, to jest oczywiste, że związkowcy nie pukają do drzwi prezesa Przewozów Regionalnych, tylko od razu kierują się do marszałków. Taki zwyczaj się utarł, ale nie komentuje już tej sprawy. Powiedział, że odpowiedź była udzielona zarówno zarządowi spółki, jak i samym maszynistom o tym jak my finansujemy przewozy. Ponieważ nasz model jest inny, jak wiemy, bo jesteśmy po przetargu, niż w pozostałych województwach. Mamy już określone warunki współpracy i finansowania przewozów przewidziane na najbliższych siedem lat. I nie może być zmian w tym zakresie. Jesteśmy po przetargu. My nie możemy dokładać pieniędzy ponieważ jesteśmy w zupełnie innej sytuacji. Ale przewidzieliśmy takie perturbacje i uwzględniliśmy je w naszej umowie. I jest jasno napisane o jaki wskaźnik waloryzujemy wynagrodzenia, co się składa na te wskaźniki, i m.in. wynagrodzenie pracujących osób w przewozach. Tam, ten wskaźnik inflacji, wzrost kosztów – wszystko jest uwzględnione. Chyba związki zawodowe tego nie wiedziały ponieważ teraz rozmawiają już z zarządem spółki, z prezesem, bo rzeczywiście tam pieniądze na ich

wynagrodzenia roszczenia, słuszne zresztą, są przewidziane. Ujęliśmy to w naszej umowie. Przykład jest taki, że średnia krajowa i wynagrodzenia rosną, ale za zeszły rok mamy bardzo dobre wyniki, jeśli chodzi np. o koszty, to w przypadku Arrivy, i cen paliw, które nie rosły, a wręcz zmalały, to z tego tytułu mamy oszczędności. Ta umowa reguluje nasze zobowiązania w dwie strony i czasami przewoźnicy otrzymują wyższe wynagrodzenie a czasami bywa, że niższe niż rok wcześniej. Tak to działa. Sądzi, że nasze umowy są na tyle dobre i ważne, że związki zawodowe o nich wiedzą, już w tej chwili, i mogą się na nie powoływać w negocjacjach pracowniczych ze swoim pracodawcą.

W sprawie dnia bez samochodu powiedział, że może być obchodzony skromnie, ale w naszych przewozach były rozdawane upominki podróżnym, którzy zdecydowali się wybrać nasze środki transportu kolejowego zamiast samochodu. Ten dzień był promowany jako ważny ponieważ już się przyjął i jest w różny sposób obchodzony przez różne samorzady. My podjęliśmy decyzję o tym sposobie promując przy tej okazji nasze przewozy regionalne.

Oдноśnie zmiany uchwały antysmogowej powiedział, że jest w tej chwili w procedowaniu. Zarząd już raz się nią zajął na posiedzeniu. Będzie przygotowywany projekt, który wydłuży ten czas, ale trzeba go dobrze przygotować, odnieść się do wskaźników: co już się udało osiągnąć, czego jeszcze nie, potrzebnych jest więcej danych statystycznych. W tej chwili departament pracuje nad tym dokumentem.

Oдноśnie promu powiedział, że prom jeszcze nie pływa. Poziom wody wciąż jest za niski w Solcu Kujawskim. Trzeba czekać na podniesienie się poziomu wody. Ten problem był kiedyś nam obcy, kiedy była projektowana ta przeprawa. Podjęliśmy decyzję, aby złagodzić problem deficytu wody poprzez dobudowanie ruchomych pochylni, które bardziej uniezależnią nas od wysokości stanu wody na Wiśle. Ale są pewne granice, których się nie da przekroczyć. Te pochylnie, które ma nadzieję, że w przyszłym roku zostaną zbudowane fizycznie, pozwolą nam lepiej wykorzystać tę przeprawę. Będzie wtedy dostępna w większym zakresie. Nie będzie tak bardzo narażona na niskie stany wody w Wiśle. Dzisiaj one są katastrofalne. Nie było takich w historii tej rzeki. Trwa procedura odbioru promu i już jest blisko podpisania wszelkich dokumentów i przejęcia promu. Wykonawca ma do uzupełnienia pewne brakujące elementy, które muszą być w 100% zgodne z umową o zamówieniu tegoż promu.

Oдноśnie polityki imigracyjną powiedział: „My nie prowadzimy żadnej polityki imigracyjnej. My nie mamy takich kompetencji. Obserwujemy wzrost, i wszyscy to wiemy, imigrantów w Polsce i też w naszym regionie. Jest to zjawisko, jak wiele innych, społeczne i gospodarcze, które trzeba uwzględnić kiedy planuje się rozwój województwa. Tak jak wiele innych. Demografia składa się z bardzo wielu czynników. To nie jest tylko kwestia, urodzin, długości życia, śmiertelności ale to jest też kwestia imigracyjna. I do tego trzeba się odnieść. A to jest kwestia chociażby edukacyjna, szkół i asymilacji. Stworzenia odpowiednich

warunków do tego, aby imigranci, którzy pragną się tu osiedlić na stałe, mieli stworzone do tego odpowiednie warunki, tak aby oni też realizowali część Strategii rozwoju województwa naszego regionu jako mieszkańcy tego województwa. My nie prowadzimy żadnej polityki w tym zakresie. Nie prowadzimy żadnych naborów. Nie wydajemy wiz, przeciwnie oczywiście, do organów państwowych, które regulują te kwestie. I my nie mamy nic do tego, jaką politykę w tym zakresie realizuje państwo polskie. Dlatego odpowiadamy tylko na zjawisko, które nam towarzyszy, ale warto o tym rozmawiać. Chętnie bym posłuchał państwa jako radnych co o tym sądzą. I byłaby wola, aby przenieść tę dyskusję na którąś z komisji, by porozmawiać na ten temat. Jest to temat gorący i niepotrzebnie polityczny. Dzisiaj stał się politycznym a my musimy rzeczywiście spokojnie realizować zadania, które do nas należą. A w tym przypadku trzeba się zastanowić, w jaki sposób stworzyć nasz region nie tyle przyjaznym bardziej dla imigrantów, ale w jaki sposób my powinniśmy wykorzystać bardziej możliwości, które wynikają z tej sytuacji, bo przecież jest wielu Ukraińców, pewnie innych też narodowości, nie wiemy dokładnie jakich – a warto takie rzeczy wiedzieć. Bo wiedzieć nic nie zaszkodzi”.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** ad vocem powiedział, że chciałby dopytać odnośnie wręczania upominków na liniach kolejowych naszego województwa, czy to się odbywało na wszystkich połączeniach w tym dniu, czy to były tylko wybrane pociągi, jaka była skala tego działania, tej inicjatywy prowadzonej przez zarząd? To była jedyna forma?

Radny **Jerzy Gawęda** ad vocem powiedział: „Panie marszałku, nie jest to czas do prowadzenia tego rodzaju działań zachęcających migrantów do wchodzenia na terytorium Polski czy Europy. Europa za tą nieodpowiednią politykę dzisiaj płaci. To nie jest rozwiązanie problemów tych mieszkańców. Państwa zdają sobie sprawę w jaki sposób należy to rozwiązywać. Dlaczego nie chcą to inna historia. Ale tam należy inwestować i tym ludziom stwarzać warunki, żeby ich zatrzymać. Natomiast dzisiaj, kiedy mamy wojnę przy granicy – i wprowadzanie – jest błędne. Jest to polityka państwa polskiego i w tym zakresie ona powinna pozostać. Mieszkańcy powinni się czuć bezpieczni, że nie zachęcamy, nie popełniamy błędów, że nastąpi zmasowany atak na to, żeby wchodzić do Rzeczypospolitej czy do Europy. Ja uważam, że należy wstrzymać ten projekt i bardziej współpracować z władzami centralnymi”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** poprosiła o doprecyzowanie o jaki projekt chodzi panu radnemu.

Radny **Jerzy Gawęda** ad vocem powiedział, że to jest informacja o stanie przygotowania regionalnych dokumentów programowych i operacyjnych wynikających ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 – strategia przyspieszenia 2030+.

Członek zarządu **Aneta Jędrzejewska** odnosząc się do obchodów dnia bez samochodu powiedziała, że gadżety były rozdawane w różnych pociągach, ale ze względu na logistykę nie można było ich rozdawać we wszystkich pociągach. Dodała, że właściwie od początku wakacji wszyscy, którzy kupują bilety miesięczne również dostają upominki. Promocja przejazdów kolejowych jest organizowana nie tylko w dniu bez samochodu, ale trwa już od kilku miesięcy. Oprócz tego firma Polregio zorganizowała na terenie naszego województwa darmowy przejazd jeżeli ktoś w tym dniu okazał, że ma dowód rejestracyjny własnego auta, a tego dnia jedzie pociągiem.

Radny **Michał Czepek** powiedział: „Miałbym uprzejmą prośbę, aby takie dyskusje ksenofobiczne uzgadniać, może popytać najpierw samorządowców o to, co samorządy lokalne w naszym województwie sądzą na temat zatrudnienia migrantów, szanowny kolego radny. Ja tylko powiem, że w samym grudziądzkim szpitalu pracuje kilkudziesięciu zagranicznych lekarzy i pielęgniarek. I bez tego personelu grudziądzki szpital można by już dzisiaj zamknąć. Dlatego jeżeli uda się zrobić taką politykę zatrudniania obcokrajowców, to myślę, że wszystkie samorządy panu marszałkowi przyklasną”.

Radny **Roman Jasiakiewicz** powiedział do pana marszałka, że pani minister zdrowia ogłosiła wsparcie dla SOR-ów w wysokości 1,5 mld zł. Według posiadanych informacji żadna kujawsko-pomorska placówka SOR-u nie otrzymała ani grosza. Czy zarząd województwa zamierza w tym zakresie podjąć interwencję? Bo jest to sytuacja więcej jak skandaliczna.

Przewodniczący Komisji Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury **Tadeusz Pogoda** powiedział, że informacja, o której była mowa, była przedmiotem obrad komisji. Wynikało to z jej planu pracy. I pan dyrektor Adam Stańczyk wyjaśnił tę sprawę panu radnemu. Ale widzi, że jakoś nie zostało to zaakceptowane. Pan marszałek to powtórzył. Trzeba sobie zdać sprawę z tego, że tak jak radny Michał Czepek powiedział, że tyle osób pracuje w grudziądzkim szpitalu, ale widać na każdym kroku na terenie naszego województwa ludzi z innych krajów. Dodał, że jest rowerzystą i dużo jeździ po terenie powiatu świeckiego. I zauważył od jakiegoś czasu na terenach wiejskich ludzi, na pewno nie narodowości polskiej, z krajów azjatyckich czy afrykańskich. To jest fakt i jest tak na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Uważa, że jeżeli jednym z dokumentów wynikającym ze Strategii jest przygotowanie polityki migracyjnej dla województwa, to dobrze, że władze województwa kujawsko-pomorskiego nad tym dokumentem pracują.

Radny **Rafał Sobolewski** powiedział, że w ogóle nie uważa, żeby wypowiedź i pytanie jego kolegi Jerzego Gawędy miała charakter ksenofobiczny. I tym, który wprowadził na tę salę ksenofobię był pan radny Michał Czepek, swoją dziwną wypowiedzią.

Radny **Jerzy Gawęda** ad vocem powiedział: „Szanowni państwo, ja nie będę w tej chwili dyskutował z różnymi opiniami. Ja powiem to co pan marszałek powiedział, że nie jest to uprawnienie sejmiku, naszego samorządu. I w tak trudnych warunkach należy się skupiać

na ścisłej współpracy z władzami centralnymi. Obojętnie kto tę władzę centralną będzie tworzył. Bo od tego zależy bezpieczeństwo Polaków, a my nie możemy w swoich decyzjach, nawet jeżeli zakładamy, że one są w dobrej wierze, stwarzać warunków do tego, żeby nasilała się migracja szczególnie ta migracja, która ma destabilizować Polskę czy szerzej Unię Europejską”.

Marszałek **Piotr Calbecki** powiedział: „Mówiąc o tym, że nie mamy kompetencji, mówiłem o tym, że my nie jesteśmy organem, który zatwierdza pobyty obcokrajowców ani w województwie, ani tym bardziej, w kraju. Wszyscy, którzy legalnie przebywają na terenie naszego regionu obcokrajowcy, uzyskali taką zgodę od wojewody i organów do tego uprawnionych. My nie zajmujemy się falą uchodźców nielegalnych, bo domniemam, że pan radny o takich uchodźcach mówił. Są od tego inni, którzy zajmują się tymi sprawami. I rzeczywiście to nie jest obszar naszego, na razie przynajmniej, zainteresowania. A naszym obowiązkiem wynikającym właśnie z tego, że uzgadniamy wszystko z centralą czyli z rządem polskim, jest to co robimy teraz poprzez Wojewódzki Urząd Pracy. Czyli przygotowujemy naszą strategię włączania tych imigrantów, tych osób legalnie przebywających na terenie naszego województwa do funkcjonowania w naszym społeczeństwie. Jest to obowiązek, który został zapisany w Regionalnym Programie Operacyjnym – nowym, gdzie są nawet wyszczególnione pieniądze na ten cel, po to, żeby właśnie taką politykę realizować. Ten program, jak wiemy, po pierwsze został zatwierdzony oczywiście przez Komisję Europejską, ale również przez rząd polski. Ja nie rozumiem dlaczego w ogóle dzisiaj o tym rozmawiamy. O jakimś elemencie tegoż dokumentu, który zresztą został zatwierdzony przez te strony, o których mówimy. Chyba że chodzi o to, tak jak jeden z kandydatów na posłów publicznie zapytał mnie, czy Urząd Marszałkowski finansował film Agnieszki Holland „Zielona granica” – pozostawiam to po prostu bez odpowiedzi”.

Radny **Jerzy Gawęda** ad vocem powiedział: „Panie marszałku, nie mylmy uchodźców wojennych, ludzi w potrzebie, którym każde państwo i każdy człowiek jest zobowiązany pomóc, od uchodźców ekonomicznych a tym bardziej celowo pompowanych, przepraszam, że użyłem takiego słowa, do Europy”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała: „Przypominam, jeżeli chodzi o kulturę dyskusji, że słowo „wpompowany” w odniesieniu do człowieka jest bardzo wielką instrumentalizacją. Ja ze swej strony chciałabym panu marszałkowi serdecznie podziękować, że podejmujemy takie działania, żeby pomyśleć o tych, którzy legalnie tutaj przebywają, bo wielokulturowość jest naszą przyszłością, nie ma po prostu od tego wyjścia”.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał informację o stanie realizacji inwestycji drogowych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, stan na 31.08.2023 r. (zał. nr 7), która była

przedmiotem obrad Komisji Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury. Prezentacji tematu (zał. nr 7a) dokonał **Przemysław Dąbrowski** dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy. Ponadto poinformował, że w dniu dzisiejszym rano podpisany został kontrakt na przebudowę 10 km drogi nr 268 w systemie zaprojektuj – wybuduj od Brześcia Kujawskiego poprzez Wieniec do Brzezia. To bardzo ważne 10 km, które napędza całe województwo, bo jest przy strefie ekonomicznej.

Wyjaśnił, z czego wynikają zmiany budżetowe zaproponowane dzisiaj w uchwale budżetowej. Drogi wojewódzkie – w podsumowaniu około 25 mln zł jest zdejmowane. Jest to świadome zdjęcie. Jako przykład podał drogę nr 243, która została podzielona na kilka odcinków. W tej chwili realizowany jest 2-kilometrowy odcinek na kwotę ponad 4 mln zł. Został ogłoszony przetarg na kolejne 2 km. Wpłynęła oferta na ponad 10 mln zł. Podjęto decyzję, że za tak wysoką cenę nie będziemy budować. Obecnie firmy wykonawcze są już bardzo zaangażowane na wielu budowach. W porozumieniu z zarządem chce zrobić to zadanie jako wieloletnie, co pozwoli uzyskać lepszą cenę. W związku z tym wiadomo, że nie zostaną wydatkowane w tym roku środki przeznaczone na drogę nr 243 i świadomie są one przesuwane na rok 2024. To nie oznacza rezygnacji z budowy drogi. Jest to świadome przesunięcie, które pozwoli odpowiednio ogłosić przetarg i go rozstrzygnąć. Takim przykładem jest też droga nr 251 Młodocin – Pturek, gdzie na ten rok przeznaczone zostało 3,5 mln zł. Jest już po przetargu i zabezpieczane są środki na przyszły rok, bo już dziś wiadomo, że za te 3,5 mln zł wykonawca w tym roku tego już nie wykona.

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Radny **Marek Hildebrandt** powiedział, że cieszy się, że w tej kadencji zaczęto budować i remontować drogi, bo w poprzedniej praktycznie nie zrobiono nic. Ale, patrząc na propozycję zmian w budżecie województwa zdziwił się, że zamiast zwiększyć wydatki na drogi o 50 mln zł, to są one zdejmowane aż w kwocie 30 mln zł. Poprosił o wyjaśnienie tego.

Radny **Marek Witkowski** podniósł temat drogi nr 243. Zwrócił uwagę, że przedłuża się termin realizacji remontu tej drogi. W roku ubiegłym prace były zaplanowane do Drzewianowa (odcinek około 5 km). Dziś przebudowana jest już ta droga na odcinku od ronda przy Mroczy w kierunku Drzewianowa (około 2 km) – wygląda imponująco, za co podziękował. Zapytał, czy do remontu tej drogi, który jest rozłożony w czasie, nie można byłoby dołączyć jej odcinka od strony Koronowa. Zwrócił uwagę, że mieszkańcy tej części regionu, aby dotrzeć do autostrady A1 korzystają m.in. właśnie z tej drogi. Jej przebudowa umożliwi mieszkańcom szybsze i łatwiejsze dostanie się do autostrady. Jeżeli przez drogę nr 243 skierujemy strumień samochodów w kierunku Gdańska (A1), to na pewno ożywi ten teren. Zapytał, czy koncepcję przebudowy tej drogi można rozszerzyć o przebudowę odcinka od Koronowa (jednocześnie z dwóch stron).

Odniosł się również do drogi wojewódzkiej z Więcborka w kierunku Złotowa, która ma istotne znaczenie dla tamtejszych mieszkańców, a jest w bardzo złym stanie technicznym. Zapytał, w jaki sposób przygotowujemy się do przebudowy tej drogi?

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** zapytał o inwestycję Rypin – Mława, gdzie zmniejszane jest wydatkowanie środków w tym roku. Co jest przyczyną opóźnienia realizacji inwestycji? Kiedy może ona zostać zrealizowana? Podniósł też kwestię modernizacji dróg wojewódzkich w zakresie wyeliminowania miejsc niebezpiecznych – tu też zmniejszane są środki o 1 mln zł. Zapytał, jakie spowoduje to wydłużenie tego procesu inwestycyjnego? Jak dalej będzie rozkładał się harmonogram prac?

Wiceprzewodniczący sejmiku **Łukasz Krupa** odniósł się do powstałego Planu sieci dróg rowerowych w województwie kujawsko-pomorskim. Zapytał, czy droga rowerowa w otoczeniu drogi wojewódzkiej między Bydgoszczą a Strzelcami Dolnymi została uwzględniona w tym planie z rekomendacją na najbliższe lata do realizacji? Powiedział, że jest to szczególny odcinek i nie chodzi tu o rekreację, tylko o bezpieczeństwo. Jest to droga którą jeżdżą autobusy komunikacji podmiejskiej i przystanki mają rozlokowane około kilometra od siebie. Tam niestety młodzież i dzieci, które przyjeżdżają do bydgoskich szkół muszą iść jezdnią, która jest otoczona drzewami, nie ma żadnego pobocza. Dużo osób jeździe tam również rowerami. Plany gminy Dobrcz o realizacji mariny nad Wisłą w okolicy Strzelec Dolnych, to kolejny argument do powstania tej drogi. Dodał, że radni otrzymali petycję od około 150 mieszkańców tamtych miejscowości z prośbą o to, by tę drogę realizować, bo już wiele lat na nią czekają, a planów jej budowy nie ma. Zwrócił uwagę, że obszar przy drodze wojewódzkiej nie jest zabudowany, bo jest to teren zalewowy, więc wykup pasa pod ścieżkę rowerową nie stanowiłby problemu. Odcinek do Strzelec Dolnych pozwoliłby spiąć z istniejącą infrastrukturą w Osielsku, czy w Strzelcach Górnych, czy z planami, które ma miasto Bydgoszcz dotyczącymi uzupełnienia odcinka ul. Sudeckiej do granicy miasta z gminą Dobrcz. Byłoby to spójne.

Radny **Stanisław Pawlak** podziękował wicemarszałkowi Zbigniewowi Sosnowskiemu jako bezpośrednio nadzorującemu prace służb związanych inwestycjami drogowymi, pod bacznym okiem marszałka Piotra Całbeckiego i całego zarządu województwa, za przedłożoną informację, którą czyta się z przyjemnością. Gdy porówna się ją do informacji z lat poprzednich, to procent zaawansowania robót czy zapłat nie jest już zerowy tak, jak to było na początku. Jest zdecydowany postęp. Ten, kto tego nie widzi, to krytycznym okiem cały czas patrzy na te zadania. Odnośnie obwodnicy przeczytał, że nastąpiło opóźnienie w realizacji z przyczyn niezależnych od inwestora i wykonawcy. Przypomniał, że byli przeciwnicy budowy tej obwodnicy bardzo aktywnie działający i zapewne te sztuczne opory pociągnęły za sobą koszty. Stąd zapytał, jak opóźnienia wpłynęły na wartość tego zadania. Droga wojewódzka nr 270 ma inny harmonogram realizacji – miesiąc temu zostało wydane

pozwolenie ZRID, które pozwoli na prowadzenie prac kończących tę inwestycję w odpowiednim tempie. Dodał, że wiele spraw jest rozpatrywanych na bieżąco razem z wicemarszałkiem Zbigniewem Sosnowskim. Podziękował za tę dobrą współpracę i wyraził nadzieję, że będzie ona trwała również w następnej kadencji.

Radny **Roman Jasiakiewicz** zapytał o konsultacje transportowe, które trwają w tej chwili. Czy nie warto zwiększać – na przykładzie Inowrocławia – relacji kolejowych między Bydgoszczą a Inowrocławiem niż zwiększać obciążenie drogi krajowej nr 25 przez samochody osobowe, tym bardziej że przejazd kolejowy między tymi miastami jest zdecydowanie krótszy niż niebezpieczna jazda samochodem. Czy nie warto w planach również na tę okoliczność udziału kolei w rozwiązywaniu niełatwych problemów transportowych baczniejszą zwrócić uwagę?

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** przypominał, że była inicjatywa społeczna, by poprowadzić ścieżkę rowerową z Fordonu do Strzelec Dolnych, gdzie co roku odbywa się święto śliwki, gdzie w pobliżu jest stadnina koni i gdzie jest niewielka przystań dla łodzi turystycznych. Wie, że Zarząd Dróg Wojewódzkich tą sprawą się zajmował. Zapytał, jakie szanse realizacji ma ta inicjatywa?

Dyrektor ZDW w Bydgoszczy **Przemysław Dąbrowski** odpowiedział, na pytania dotyczące ścieżki rowerowej z Bydgoszczy do Fordonu. Poinformował, że uczestniczył w spotkaniu z prezydentem Bydgoszczy i wójtem gminy Dobrcz. W pierwszej wersji przebieg ścieżki był trochę inny – z Fordonu szybciej odbije od drogi wojewódzkiej (nie będzie szła wzdłuż niej) tylko ul. Brzegową do przystani, miejsca organizacji święta śliwki. Kolejne spotkanie odbyło się w ostatnią środę, gdzie zdecydowano, że jednak będzie powrót do planowania jej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 256. Potwierdził, że w Plan sieci dróg rowerowych w województwie kujawsko-pomorskim ten korytarz jest wpisany wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 256. W nowej perspektywie, co do zasady, ZDW nie chce budować ścieżek rowerowych, bo chce się skupić na czymś innym, ale będą środki unijne na to, ale inwestorem będą najprawdopodobniej gminy. W sprawie drogi nr 563 odcinek Rypin – Mława powiedział, że przedłużyła się tam decyzja administracyjna, bo źle zostały zakopane kable światłowodowe przez firmę zewnętrzną. Ostatecznie w ubiegłym tygodniu było wszczęcie postępowania pozwolenia na budowę. Roboty rozpoczną się w tym roku, jednak już wiadomo, że nie zostanie wydatkowana kwota przeznaczona na do zadanie, dlatego jest propozycja przesunięcia jej na przyszły rok.

Poinformował, że na miejsca niebezpieczne była to kwota zabezpieczona na projekty unijne, które ZDW będzie realizowało. Przesunięcie to nie ma wpływu dla całości zadania, ponieważ jest już ono realizowane ze środków własnych z innej pozycji – rondo w Sępólnie Krajeńskim. Wyjaśnił, że później z jednego projektu unijnego będzie realizowanych kilka

rond. Kwota 1 mln zł, którą przesuwamy, była przeznaczona na wkład własny do projektów unijnych, które teraz będą realizowane z nowej perspektywy.

W sprawie drogi nr 243 powiedział, że został ogłoszony drugi przetarg, jednak zaproponowana kwota przez firmę, która się zgłosiła (była tylko jedna) nie była do zaakceptowania. Ogłoszenie kolejnego przetargu w tym roku nie ma sensu, gdyż byłaby zapewne zaproponowana bardzo podobna kwota. Dlatego też zdecydowano przesunięcie środków na to zadanie na 2024 r. Jeżeli radni zgodzą się na to przesunięcie, to jeszcze w tym roku zostanie ogłoszony przetarg z realizacją dłuższą. Na wiosnę oczekujemy lepszej ceny. W sprawie drogi nr 234 prowadzone są rozmowy w władzami Koronowa. Uzgodniono z burmistrzem elementy, które on zacznie projektować (miejscowości), a ZDW zacznie na odcinkach prostych. Gdy będzie wszystko przygotowane zostanie przedłożony sejmikowi projekt finansowania tego zadania. Dodał, że niektóre zmniejszenia wydatkowania środków z budżetu województwa wynikają ze zwiększenia środków unijnych, czy były zwroty środków własnych. To wszystko łączyło się na kwotę 25 mln zł. Jednocześnie ZDW otrzyma zwiększenie o 8,5 mln zł środków na utrzymanie. W tym okresie kolejne zadania są bezcelowe, ponieważ teraz firmy są bardzo zajęte, co widać po przetargach – średniej kwoty za kilometr. W tej chwili ogłaszanie jakiś wielkich kontraktów krótkoterminowych nie ma większego sensu, bo złożone zostałyby oferty na bardzo wysokie kwoty. Odnośnie zapytania radnego Romana Jasiakiewicza dotyczącego połączeń kolejowych powiedział, że w tej kwestii nie chciałby się wypowiadać. Dodał, że jest to robione wspólnie, jako program, ale drogi krajowe ani koleje nie są w jego gestii. W sprawie obwodnicy Lubrańca podziękował za pomoc radnemu Stanisławowi Pawlakowi w rozmowach z mieszkańcami, którzy nie chcieli się wyprowadzić. Dodał, że na dzień dzisiejszy wykonawca nie wystąpił o dodatkowe roszczenie – ma takie prawo do końca kontraktu. Koszty dodatkowe są, ale związane z innymi rzeczami, m.in. z gazem, archeologiem.

Radny **Marek Hildebrandt** wyjaśnił, że w wypowiedzi chodziło mu głównie o to, że skoro były oszczędności, to można było wydać je na remonty dróg wojewódzkich. Przypomniał, że miał obiecany remont drogi z Brodnicy do Grudziądza, na której z powodu złego stanu technicznego wciąż są wypadki; sam stracił oponę.

Wiceprzewodniczący sejmiku **Wojciech Jaranowski** zapytał o drogę nr 557 na odcinku między Rypinem a Lipnem, gdzie nawierzchnia jest mocno zniekształcona. Czy przewidywana jest modernizacja tej drogi?

Radny **Marek Witkowski** zapytał o drogę nr 189.

Dyrektor ZDW w Bydgoszczy **Przemysław Dąbrowski** odpowiedział, że droga nr 189, podobnie jak droga nr 557, są w uchwale – zadania rozłożone na lata. W przyszłym roku na drodze nr 189 wstępnie zaplanowane są prace na około 4 km. Również w przyszłym

roku planowane jest rozpoczęcie prac na drodze nr 557 na pewnym odcinku (zapewne z dwóch stron).

W sprawie drogi nr 543 odcinek Wichulec – Grzybno, poinformował, że od strony Brodnicy będzie jeszcze w tym roku realizowany fragment około 1,6 km – podpisana została umowa w ubiegłym tygodniu. Prace na tej drodze będą wykonywane odcinkami, również w przyszłym roku.

Powiedział, że postara się na koniec roku przygotować mapę, aby pokazać, co w każdym regionie województwa jest robione.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia odcinka drogi publicznej kategorii drogi wojewódzkiej oraz ustalenia jej przebiegu – projekt zarządu województwa – druk nr 118/23 (zał. nr 8).

Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały: wynik głosowania: 7 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących.

Pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 22 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących. Sejmik uchwałę podjął.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego – druk nr 122/23 (zał. nr 9).

Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały; wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący.

Dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Biura Planowania Przestrzennego i Regionalnego **Mariusz Leszczyński** przedstawił projekt uchwały w formie prezentacji (zał. nr 9a).

Prowadzenie obrad przejął wiceprzewodniczący sejmiku **Łukasz Krupa**.

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Radny **Marek Hildebrandt** zapytał, kto przygotował audyt czy firma zewnętrzna, czy pracownicy Biura? Ponadto zapytał, czy celowym działaniem było wyznaczenie terminu konsultacji na okres wakacji, przez co gminy się prawie w ogóle nie wypowiedziały na temat tego audytu? Czy audyt nie wprowadzi kolejnych ograniczeń dla przedsiębiorców w prowadzeniu inwestycji, bo on to tak odbiera?

Dyrektor K-PBPPiR we Włocławku **Mariusz Leszczyński** odpowiedział, że nie było zlecenia zewnętrznego na wykonanie tego dokumentu. Projekt audytu przygotowali pracownicy K-PBPPiR. Potencjalne koszty wykonania takiego audytu przez firmę zewnętrzną wyniosłyby ponad milion złotych. Na początku było niewielkie zlecenie na ekspertyzę prof. UMK w zakresie metodyki na kwotę około 20 tys. zł, a późniejszy audyt został zrobiony

przez pracowników Biura. Przyznał, że niefortunnie się złożyło, że etap opiniowania nastąpił w okresie 23 czerwca – 23 lipca. Poinformował, że mieli spotkania i rozmowy telefoniczne z gminami, które wyjaśniały, czy rada gminy musi się zwoływać. Dzięki tym kontaktom rady gminy stwierdzały, że nie mają takiej potrzeby, bo pewne kwestie zostały wyjaśnione. Ale przyznał, że były takie głosy, jak radnego Marka Hildebrandta. Pokreślił, że termin ten nie był celowy, lecz wynikał z trybu prac.

Wyjaśnił, że prawdą jest, że audyt, tak jak każdy dodatkowy dokument teoretycznie może wprowadzać ograniczenie w działalności przedsiębiorców. Ale, wydaje się mu, że dokument ten wpisuje się w pewną logikę, tj. pewne walory środowiska mają coraz większą rolę, jeśli chodzi o jakość życia. Jeśli gminy będą świadomie korzystać z tych rekomendacji i wniosków – podkreślił, że nie jest to prawo miejscowe – to nie ma takiego ryzyka. Zawsze mogą być pojedyncze przypadki, np. jakieś duże inwestycje jak hale czy zakłady produkcyjne, gdzie audyt może wprowadzić jakieś ograniczenia, ale nie oznacza to, że jest to 0 – 1 temat. Podkreślił, aby pamiętać, że są to rekomendacje dla gmin. To nie jest nakaz. Audyt niczego nie określa. To się uwzględnia planując dokumenty lokalne.

Radny **Jerzy Gawęda** poinformował, że zastrzeżenia radnych zgłoszone na posiedzeniu Komisji Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury dotyczyły Strefy Bydgoskiej Ekonomicznej, tj. Emilianowa. Powiedział: „Tam sprawa dotyczyła lęku przed ekologami, a tego rodzaju inwestycja potrzebuje szerokiej akcji ją propagującej, bo jest ona ważna dla całego regionu. Wiele ośrodków czeka na to, żeby bezkonfliktowo można było tę strefę rozwijać. Te rozwiązania, które państwo przedstawicie, nie są może tak daleko idące jak byśmy oczekiwali, ale jeżeli władze strefy je akceptują zarazem biorą na siebie odpowiedzialność. Miejmy tylko nadzieję, że nie będą unikać szerokiej akcji propagującej ten obszar, bo inwestorzy potrzebują i muszą mieć sygnał wysłany, że nie będzie żadnych problemów.”

Dyrektor K-PBPPiR we Włocławku **Mariusz Leszczyński** potwierdził, że były prowadzone rozmowy w siedzibie Strefy, gdzie wyjaśniono, jaka jest specyfika tych zapisów. Chodziło o to, żeby nie tylko pokazywać, ale aby zapewnić możliwość. Strefie to wystarcza. Cały ten aspekt został wyjaśniony. W perspektywie 20 lat ten zapis tu uwzględnia każdy możliwy wariant, czyli kwestie krajobrazów priorytetowych, OCHK-u, ewentualną zmianę granic.

Wiceprzewodniczący sejmiku **Łukasz Krupa** zwrócił uwagę, że konsultacje społeczne dwa razy były w niefortunnym okresie wakacji, tj. w tym i w ubiegłym roku. Zaapelował, aby unikać tego typu trudności. Po prezentacji widać było, że mało uwag wpłynęło od samorządów do tego dokumentu. Najwięcej zgłosiło Miasto Bydgoszcz, co jest zrozumiałe, bo ma merytorycznych pracowników w miejskiej pracowni urbanistycznej, która pracuje bez względu na okres urlopowy i jest w stanie pochylić się nad tego typu

dokumentami. Dokument ten oddziałuje później na dokumenty planistyczne, studyjne i miejskie plany zagospodarowania przestrzennego. Stąd widząc ogrom tego dokumentu, jaką pracę trzeba było wykonać zdaje sobie sprawę, że objąć tak ważnym dokumentem i ustaleniami całe województwo jest trudno i teoretycznie w interesie osób, którzy go przygotowywali powinna być duża liczba uwag. Podziękował również za otwartość i merytoryczną pracę w okresie wakacyjnym. Powiedział również, że początkowe zapisy dotyczące Emilianowa mogły stanowić pewne ograniczenia i niepewność dla potencjalnych inwestorów. Poinformował, że brał udział w tych rozmowach, które odbywały się w bardzo dobrej atmosferze, gdzie wszyscy zebrani poszukiwali najlepszych rozwiązań. Uważa, że zaproponowane rozwiązanie nie wyłącza i nie ogranicza żadnych możliwości dlatego, że Strefa Ekonomiczna też do końca nie wiedziała, czy bardziej chce 300-700 czy 1000 ha i dokładnie, w którym miejscu. Natomiast wpisanie czegokolwiek na sztywno mogłoby być ograniczające w przyszłości. Teraz jest elastyczność zapisów i decyzje zależą od sejmiku, który będzie musiał zmienić uchwałę krajobrazową.

Zaapelował, aby następne konsultacje społeczne kolejnych dokumentów, m.in. planu zagospodarowania przestrzennego województwa nie odbywały się w okresie letnim – wakacyjnym, bo to bardzo mocno ogranicza gminom możliwość zajęcia stanowiska z uwagi na ograniczone kadry. Podziękował za wszystko, co udało się wspólnie wypracować w drodze dialogu i szukania rozwiązań.

Prowadzenie obrad przejęła przewodnicząca sejmiku Elżbieta Piniewska.

Marszałek **Piotr Calbecki** podziękował pracownikom Biura za ogromną pracę, którą wykonali. W dokumencie tym wyszczególnionych jest ponad 600 obszarów objętych audytem. Ujęcie ich, całej syntezy w jednym opracowaniu nie jest łatwą sprawą. Też z tego powodu nie zlecono na zewnątrz opracowania mając fachowców w naszej pracowni urbanistycznej. Uważa, że nie ma lepszych w regionie, aby tego typu dokumenty przygotować. Wyraził opinię, że może uwag do dokumentu było mało ze względu na okres wakacyjny. Ale, stwierdził, że było ich tak mało, bo wiemy na podstawie wieloletniej współpracy z samorządami różnych szczebli, jakie są ich oczekiwania, które zostały uwzględnione w tym dokumencie. Dodał, że jest to początek drogi. Uchwalenie tego dokumentu będzie skutkowało naszą bardzo dużą odpowiedzialnością za to, jak krajobraz i zasoby przyrodnicze czy kulturowe będą w regionie chronione. Jest to materiał, który daje podstawę do prowadzenia na szeroką skalę procesu edukacyjnego i uświadamiania, jak ważnym dziedzictwem dysponujemy, i dlaczego powinniśmy je chronić. Pojawiały się tu głosy, że jest to dokument, który ograniczy rozwój gospodarczy. Przyznał, że oczywiście w jakimś zakresie inwestycyjnym być może, ale to my, jako mieszkańcy tego województwa powinniśmy zdecydować, w jakim regionie chcemy żyć. Czy w regionie zabetonowanym? W regionie, gdzie zmienia się krajobraz, środowisko naturalne na nienaturalne, gdzie

powstają bohemy architektoniczne, dominanty architektoniczne, które niszczą w promieniu wielu kilometrów przestrzeń? Wie, że jest różna wrażliwość w tym zakresie, ale wyraził opinię, że musimy ją zmieniać, ponieważ bogactwo jakim dysponujemy – czasami sobie tego nie uświadamiamy – jest ogromne. Zasoby glebowe, leśne, łąki, różne przestrzenie, które są charakterystyczne tylko dla naszego regionu, my się do nich może przyzwyczailiśmy, a stanowią one o wartości naszego województwa. Dokument ten nam pozwala na dobrą, merytoryczną rozmowę z mieszkańcami gmin, powiatów. Nie chodzi o to, aby narzucać, ale o to, aby na tej podstawie uświadamiać i podejmować rozsądne decyzje. Szczególnie interesują nas miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a audyt daje nam możliwość wchodzenia w te obszary. Sądzi, że z perspektywy województwa, gdzie mamy inną perspektywę niż lokalną, lepiej będzie zarządzać przestrzenią i pomagać samorządom w wyborze drogi rozwoju, które nie zawsze muszą się wiązać z industrializacją, niszczeniem środowiska. Wręcz odwrotnie. Często powinny wiązać się z zachowaniem dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, które jest niezwykle ważne. Kiedy przygotowujemy decyzje koncentrujemy się na pomocy w zakresie dotacji dla właścicieli zabytków nie tylko z okresu gotyku, ale nawet i tych powojennych. Dokument pozwoli nam sposób jeszcze bardziej efektywny chronić, rozwijać i wzbogacać te dwa obszary – kulturowy i przyrodniczy.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** również uważa, że dobrze jest, że dzisiaj krajobraz traktowany jest jako wielka wartość, dobro kulturowe i cywilizacyjne. Dobrze, że radni taki dokument przyjmują, który idzie w bardzo dobrą stronę. Żałuje, że dokument ten jest tak krótko dostępny dla radnych. Przyznał, że w tak krótkim czasie nie był w stanie zapoznać się z całym dokumentem, i dlatego nie jest w stanie określić i rozwiać wątpliwości, które mogłyby powstać w stosunku do pewnego rodzaju przedsięwzięć gospodarczych, które mogą się zdarzyć na terenie naszego województwa. Niemniej cieszy się, że udało się wyjaśnić sprawę portu w Emilianowie, m.in. dzięki osobistemu zaangażowaniu radnego Romana Jasiakiewicza, który dbał o to, aby te zapisy były konkretne i jednoznaczne. Przynajmniej z tego punktu widzenia może dzisiaj głosować bez wątpliwości, będąc w głębokiej wierze, że zapisy te nie udaremnią tej inwestycji. Do reszty regionu takiej pewności nie ma. Wierzy, że tak jest, i że jeżeli nawet takie przeszkody by się pojawiły w kwestii harmonijnego współistnienia gospodarczych przedsięwzięć, a jednocześnie troski o otaczający nas świat – krajobraz, to ten dokument będzie można w odpowiednim zakresie zmodyfikować tak, aby on nigdy nie blokował rozwoju. Cieszy się, że dokument ten jest dziś przyjmowany. Dodał, że głosuje dziś z pewnymi nadziejami na przyszłość.

Radny **Marek Hildebrandt** zwrócił uwagę, że gdy wyznaczano parki krajobrazowe gminy nie zgłaszały uwag, a gdy później chciały coś zmienić było ich duże zdziwienie, jak duże są z tym problemy by np. zmienić ich granice. Przypuszcza, że tak samo będzie z tym

dokumentem. Przyjdzie czas, że wszyscy się obudzą. Niestety, gminy nie mają odpowiednich służb, które mogłyby się tym tematem zająć. Odnośnie planu zagospodarowania przestrzennego powiedział, że sam ma problem w Brodnicy na ul. Podgórznej. Od czterech lat próbuje przeprowadzić drobną zmianę, która utknęła gdzieś w urzędzie. Powiedział, że to nie jest tak, że będzie można łatwo zmienić przyjęty dokument, jak będzie taka potrzeba. Od strony przedsiębiorców wygląda to inaczej.

Dyrektor K-PBPPiR we Włocławku **Mariusz Leszczyński** powiedział, że sprawdzi sprawę (ul. Podgórzna w Brodnicy) zgłoszoną przez pana radnego Marka Hildebrandta. Ponadto poinformował, że jako drudzy w Polsce (po Wielkopolsce) przyjmimy audyt krajobrazowy dla województwa.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania projektu uchwały w sprawie audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego; wynik głosowania: 23 głosy za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący; sejmik podjął uchwałę.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach „Kujawsko-Pomorskiej Małej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2023” – projekt zarządu województwa – druk nr 119/23 (zał. nr 10).

Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących. Komisja Sportu i Turystyki pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały: wynik głosowania: 7 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących.

Pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 24 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących. Sejmik uchwałę podjął.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnych dwóch punktów porządku obrad, które przewidywały:

– rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2023-2039 – projekt zarządu województwa – druk nr 120/23 (zał. nr 11).

– rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie zmiany budżetu województwa na rok 2023 – projekt zarządu województwa – druk nr 121/23 (zał. nr 12).

Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie zaopiniowała ww. projekty uchwał: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących.

Skarbnik **Paweł Adamczyk** przedstawił projekty uchwał zgodnie z ich treścią.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** odniósł się do informacji w sprawie przeniesienia środków na rozbudowę Opery NOVA (28 mln zł). Prosił o uściślenie na kiedy, bo w projekcie uchwały jest zapisane „na lata następne”, a pan skarbnik powiedział „na przyszły rok”.

Skarbnik **Paweł Adamczyk** odpowiedział, że ostatecznie będzie to wiadome przy projekcie budżetu na przyszły rok. Na razie zapisano, żeby było bezpiecznie, „na lata następne” – zgodnie z harmonogramem i wnioskiem, który był uzgodniony między Operą a Miastem Bydgoszcz.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** podniósł temat zmian w inwestycjach drogowych, które omówione były już przez dyrektora ZDW. Powiedział, że ubolewa nad tym, że kolejny milion złotych przeznaczamy na promocję województwa, która wydaje się workiem bez dna, natomiast rezygnujemy z pewnych prac nad aktualizacją planu zrównoważonego rozwoju zbiorowego transportu publicznego. Przypomniał, że parokrotnie już pytał o tę aktualizację na sesji sejmiku. W związku z tym zapytał, czy zdjęcie tego jednego miliona złotych spowoduje, że ten dokument będzie aktualizowany dopiero w przyszłym roku? Jaka jest jego przyszłość?

Skarbnik **Paweł Adamczyk** odpowiedział, że dokument ten będzie aktualizowany, prace trwają. W związku z tym, że nie ma fizycznej możliwości wydatkowania tych środków, znajdują się one w projekcie budżetu i będą wydatkowane w roku następnym.

Członek zarządu **Aneta Jędrzejewska** poinformowała, że trwają prace nad aktualizacją „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego”. W tej chwili trwają konsultacje, które kończą się w dniu jutrzejszym. Aktualizacja zrobiona została siłami departamentu (przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego). Szczegółowa analiza połączeń będzie robiona w roku przyszłym.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS **Michał Krzemkowski** ad vocem zapytał, gdzie jest informacja na temat tych konsultacji? Czy na stronie internetowej urzędu?

Członek zarządu **Aneta Jędrzejewska** odpowiedziała, że na stronie internetowej urzędu.

Radny **Rafał Sobolewski** poinformował, że na dzisiejszym posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji radni rozpatrywali skargę jednego z mieszkańców, który otrzymał karę za nieopłacenie zajęcia pasa drogowego. Zwrócił uwagę, że ZDW zwróciło się do niego o zaległą płatność dopiero po czterech latach. Uważa, jeżeli nie są egzekwowane w terminie płatności i jeżeli się nie ma świadomości ich braku, to może mieć to wpływ na to, jak wygląda projekt budżetu i tego, co dzieje się z finansami. W związku z tym zawniósł, aby prowadzić tak te prace, aby monitorować opłaty i wyciągać wnioski wobec tych, którzy ich nie uiszczają.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania:

- uchwały w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2023-2039; wynik głosowania: 17 głosów za, 7 przeciw, 1 wstrzymujący; sejmik podjął uchwałę.

- uchwały w sprawie zmiany budżetu województwa na rok 2023; wynik głosowania: 17 głosów za, 7 przeciw, 1 wstrzymujący; sejmik podjął uchwałę.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu nieruchomości – projekt zarządu województwa – druk nr 116/23 (zał. nr 13).

Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących.

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Wiceprzewodniczący sejmiku **Łukasz Krupa** zapytał o wysokość stawki wynajmu. Dotychczasowa jest sprzed 13 lat i była bardzo niska. Czy nastąpi jej urealnienie? Dodał, że jest to dość duży teren a stawka poniżej 1 złotówki za metr kwadratowy – jest symboliczna.

Dyrektor Departamentu Organizacyjnego **Łukasz Walkusz** powiedział, że po decyzji wysokiego sejmiku będzie robiona wycena przez rzeczoznawcę na nowo. I ta stawka będzie ustalana według rynkowej ceny.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu części nieruchomości – projekt zarządu województwa – druk nr 117/23 (zał. nr 14).

Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących.

Przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie odwołania przedstawiciela Województwa Kujawsko-Pomorskiego ze składu rady społecznej w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą – projekt zarządu województwa – druk nr 112/23 – zał. nr 15 (dot. Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego

im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku). Odwołanie dotyczyło członkini rady społecznej pani Barbary Kani, która złożyła rezygnację.

Pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 24 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wyboru przedstawicieli do składu rady społecznej w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą – projekt zarządu województwa – druk nr 113/23, zał. nr 16 (dot. Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku).

Zgodnie z uzgodnieniem Konwentu proponowaną kandydatką na przedstawicielkę Województwa Kujawsko-Pomorskiego do ww. rady społecznej była pani Domicela Kopaczewska, która wyraziła zgodę.

Innych propozycji kandydatów nie zgłoszono. Pytań ani uwag nie było.

Przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 23 głosy za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący. Sejmik uchwałę podjął.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania rady społecznej w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą – projekt zarządu województwa – druk nr 114/23, zał. nr 17 (dot. Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku).

W związku z wyborem pani Domiceli Kopaczewskiej na przedstawicielkę § 1. uchwały otrzymuje brzmienie: Powołuje się panią Domicelę Kopaczewską, przedstawicielkę Województwa Kujawsko-Pomorskiego, do składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku, a § 2. uchwały otrzymuje brzmienie: W uchwale Nr 24/370/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie powołania rady społecznej w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą zmienionej uchwałą Nr 34/494/21 z dnia 28 czerwca 2021 r. w załączniku do uchwały ustęp 4 otrzymuje brzmienie: „4. Domicela Kopaczewska”.

Pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 24 głosy za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący; sejmik uchwałę podjął.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania rady społecznej w podmiocie leczniczym

niebędącym przedsiębiorcą – projekt zarządu województwa – druk nr 115/23, zał. nr 18 (dot. Kujawsko-Pomorskiego Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy).

Zmiana dotyczyła:

- odwołania pana Wojciecha Jóźwickiego, przedstawiciela Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, ze składu Rady Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy.

- powołania pana Zbigniewa Włodarczyka, przedstawiciela Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, do składu Rady Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy.

Pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 24 głosy za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący; sejmik uchwałę podjął. Radny Marek Witkowski zgłosił, że głosował za.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi – projekt Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 13/23 (zał. nr 19).

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Radny **Marek Witkowski** powiedział, że sprawa dotyczy skargi pana (...) na bezczynność Zarządu Dróg Wojewódzkich. W odpowiedzi jest napisane, że z uwagi na przedłużające się procedury wydania decyzji środowiskowych wykonawca złożył wniosek o aneksowanie terminowe. Dodał, że sprawa też trafi do radnego, dlatego poprosił o ewentualne pisemne zanalizowanie tego aneksu terminowego.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały; wynik głosowania: 20 głosów za, 2 przeciw, 2 wstrzymujące. Sejmik uchwałę podjął.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał informację o zgłoszonych interpelacjach i zapytaniach (zał. nr 20).

Pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji punktu dotyczącego interpelacji i zapytań radnych. Przypomniała, że po przedstawieniu interpelacji bądź zapytania należy je złożyć na piśmie.

Przystąpiono do przedstawiania interpelacji i zapytań.

Radny **Marek Hildebrandt** poprosił o przedstawienie przyczyn wieloletniego przedłużania się remontu i modernizacji budynku Urzędu Marszałkowskiego przy pl. Teatralnym w Toruniu? Kto za to odpowiada? Zwrócił uwagę, że inwestycja się od kilku lat ślimaczy. Czy nie wygasły pozwolenia budowlane? Czy jest to przykład wzorowej inwestycji wykonywanej przez Urząd Marszałkowski mimo że jest spółka inwestycyjna? Jaki jest

planowany termin zakończenia tego remontu? Dodał, że zadaje to pytanie, bo obok powstaje duża inwestycja dot. Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage. Zostały przyznane środki, jest tam wszystko robione, m.in. projekty, itd. A tu z urzędem do dziś się w zasadzie nic nie dzieje, a były na to środki w poprzedniej kadencji. Dlaczego tak się dzieje?

Z kolei radny powiedział, że kiedyś Brodnica miała dworzec autobusowy. Teraz ma namiastkę dworca. Była baza. Teraz jest sprzedana. Są tam 2 ha ziemi w bardzo intratnym miejscu. Do tego autobusy teraz krążą po Brodnicy i właściwie nie mają gdzie stanąć. Poprosił o przedstawienie sposobu zbycia nieruchomości w Brodnicy przy ulicy Podgórnej przez Spółkę Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy; podanie najwyższej ceny postępowania przetargowego i ceny zbycia nieruchomości.

Marszałek **Piotr Calbecki** powiedział, że udzieli pisemnie odpowiedzi.

Więcej wypowiedzi w tym punkcie nie było.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zwróciła uwagę jak sprawnie został zrealizowany poprzedni punkt i przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał wolne głosy i wnioski.

Radny **Jacek Chmarzyński** powiedział: „Szanowni państwo, po kilku obejrzanych programach w telewizji publicznej chciałbym powiedzieć coś, myślę że bardzo ważnego. Mianowicie, „pracować w telewizji państwowej to tak jakby być w partii” – wypowiedział te słowa Jerzy Gruza, kiedyś w czasach słusznie minionych. Dziś można, a nawet należy przywołać je ponownie, zwłaszcza w czasie trwania kampanii wyborczej. Rząd Zjednoczonej Prawicy uruchomił niezwykle kłamliwą maszynę do walki wyborczej, w której nie tyle chodzi o programy wyborcze, o absolutną rzetelność myślenia, wcale. Ale wyłącznie o propagandę sukcesu obozu władzy. I przede wszystkim o upokorzenie przeciwnika politycznego. A czynią to oczywiście z istic haryzyjską sprawiedliwością. I dlatego chciałbym zaapelować tutaj na forum sejmiku, o tonowanie emocji politycznych na rzecz argumentów merytorycznych i uczciwej wymiany informacji. Bowiem bez wolnej, uczciwej debaty nie ma demokracji. Bez wolnej i uczciwej debaty nie ma wolnych wyborów. Na koniec może jeszcze słowa poetki Urszuli Kozioł, które napisała już w grudniu 1922 r. „Brzydzą się upokarzaniem słabszych. Deptaniem praw kobiet. I w ogóle praw obywatelskich. Lekceważeniem zdrowia obywateli. Zaniechaniem edukacji. Deptaniem demokracji. Niszczeniem państwa. Nie marnujcie swego wyborczego głosu”.

Radny **Rafał Sobolewski** powiedział: „Pani przewodnicząca, szanowni państwo chciałem się odnieść do wypowiedzi przedmówcy. Sama pani zauważyła, bo sama nie wierzyła, że udało się tak gładko przejść przez ten punkt dotyczący interpelacji i zapytań. Mamy okres przedwyborczy. Jest paru kandydatów na tej sali sejmiku, a jakoś nikt nie pokusił się o to, aby wykorzystać tę salę do tego procesu wyborczego. Dlatego z tym

większym ubolewaniem przyjmuję wypowiedź przedmówcy dlatego że ona niby ma powodować, że nie będziemy sobie wrogami, ale jest wręcz przeciwnie i ona w ogóle nie powinna mieć tutaj miejsca. Dziwię się też dlatego że nawet jeżeli chodzi o przeszłość naszą sejmikową to znam też inne przynależności klubowe przedmówcy, w związku z czym tym bardziej, ta wypowiedź jest dla mnie nie na miejscu i mam nadzieję, że ich więcej nie będzie, bo łatwiej nam będzie i spokojniej dotrzeć do tych wyborów”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała: „Najważniejsze jest - tu i teraz – dlatego może do przeszłości nie będziemy się odnosić. Trudno, żebym jako przewodnicząca sejmiku i również polonistka, nie zabrała w tym momencie głosu, bo tonowanie wszelkich wypowiedzi, bez manipulowania i bez przewartościowywania w jakikolwiek sposób, jest istotne. Ale ja bym się zastanowiła, co my jako Radni Województwa Kujawsko-Pomorskiego możemy zrobić, żeby wzmóc frekwencję wyborczą. Myślę, że to jest istotny element również naszej misji. I może jeszcze refleksji co zrobić, żeby więcej ludzi poszło do wyborów 15.10.23 r. Z całego serca nam wszystkim tej refleksji życzę”.

Radny **Rafał Sobolewski** powiedział: „To wszystko zmierza ku temu, aby wytonować emocje. Nie pozostaje mi nic innego, jak przychylić się do pani propozycji, i zaapelować do wszystkich, aby maksymalnie licznie uczestniczyli w tych wyborach”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała: „Myślę, że ludzi na tej sali nie musimy przekonywać, bo mamy świadomość obywatelską, ale naszą misją byłoby, aby przekonywać również mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego. Marzy mi się, aby frekwencja w naszym województwie była najwyższa. Czego sobie i państwu z całego serca życzę”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** dziękując wszystkim za obecność, zakończyła obrady LXI sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VI kadencji.

Do protokołu dołączono:

- listy wydruków głosowań

Protokół sporządziły:

Maryla Majtczak (punkty: 1-4; 6; 8; 11-22)

Anna Sobierajska (punkty: 5; 7; 9-10)